

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

शास्त्री, तृतीयवर्षम्, पञ्चमपत्रम् (व्याकरणम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2017-18

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितं, मूल्याङ्कनं च कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु इति
शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

शास्त्री, तृतीयवर्षम्, पञ्चमपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कृत्यप्रक्रियातः साधारणस्वरप्रकरणान्तो भागः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

१. 'धातोः' इति कीदृशं सूत्रम् ?
२. 'वाऽसरूपोऽस्त्रियाम्' इति कीदृशं सूत्रम् ?
३. 'देयम्' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
४. क्यप्रत्ययविधायकं सूत्रं किम् ?
५. 'ण्वुल्लृचौ' कस्मात् स्तः ?
६. 'गृहम्' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
७. 'अम्बाम्ब'....इति सूत्रं पूर्यत ।
८. 'वृत्रहा' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
९. निष्ठासंज्ञा कयोः भवति ?
१०. 'शुष्कः' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
११. 'पक्वः' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
१२. कर्त्तरि क्तप्रत्ययः केन सूत्रेण विधीयते ?
१३. सत्संज्ञा कयोः भवति ?
१४. आलुच्यप्रत्ययविधायकं सूत्रं किम् ?
१५. 'भिक्षुः' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
१६. 'ईश्वरः' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
१७. तुमुन्प्रत्ययविधायकं सूत्रं किम्?
१८. 'भावे' इति सूत्रेण किं विधीयते ?
१९. 'यज्ञः' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
२०. 'स्त्रियां क्तिन्' इति सूत्रस्यार्थः कः ?

21. क्त्वाप्रत्ययविधायकं सूत्रं किम्?
22. ल्यप्प्रत्ययविधायकं सूत्रं किम्?
23. “षष्ठीयुक्तश्छन्दसि वा” इति सूत्रेण किं विधीयते ?
24. जुहोतेः कर्मणि तृतीया केन विधीयते ?
25. द्वितीया ब्राह्मणे इति कस्यापवादः ?

खण्डः – ख

अङ्काः – 05 X 08 = 40

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतं शब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

१. तव्यत्तव्यानीयरः इति सूत्रं सोदाहरणं प्रस्तूयत ।
२. “नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः” इति सूत्रं विवृणुत ।
३. दिवाविभा.....इति सूत्रं प्रपूर्य उदाहरणानि उल्लिखत ।
४. मुकुन्दस्यासितमिदम्.....इति कारिकां व्याख्यात ।
५. क्त्वातुमुन्विषयकाणि सूत्राणि विलिख्य उदाहरणानि प्रस्तूयत ।
६. सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये इति सूत्रं विवृणुत ।
७. सुप्तिङुपग्रह.....इत्यादिकारिकां स्पष्टयत ।
८. “अनुदात्तं पदमेकवर्जम्” सूत्रमिदं सोदाहरणं स्पष्टयत ।

खण्डः – ग

अङ्काः – 02 X 10 = 20

निर्देशः – अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. कृत्यप्रत्ययान् ससूत्रं सोदाहरणं प्रस्तूयत।
2. क्तप्रत्ययविषये विस्तरेण विशदयत।
3. वैदिकप्रकरणस्य प्रथमाध्यायस्थानि सूत्राणि सोदाहरणं प्रस्तूयत।
4. उत्तरकृदन्ते वर्णिताः दशप्रत्ययाः ससूत्रं सोदाहरणञ्च लेख्याः।

